

JOAN ANTONI RIERA

Aquesta casa, situada al Puig d'en Serra, a Cubells, és il·legal i té una ordre d'enderroc, però fou autoritzada pel batlle, cosa que n'ha motivat el processament.

Les Illes cerquen receptes per frenar el ciment

“Governarem per a les persones”, afirmava durant la campanya electoral el candidat i avui president, Francesc Antich. “El territori és sagrat”, assegurava el qui ara és president del Consell d'Eivissa, Xico Tarrés. Una vegada més, la necessitat de preservar el paisatge de les illes ha centrat les propostes dels partits polítics i ha estat un factor clau dels resultats electorals. Ara que l'esquerra governa, l'executiu d'Antich estudia com materialitzar la seua promesa.

La situació és especialment preocupant a Mallorca i a Eivissa, perquè en aquestes dues illes hi ha hagut els creixements urbanístics més importants aquests darrers quatre anys. Les imatges de muntanyes encimentades que ha

El govern balear prepara mesures per alentir la concessió de llicències i aturar els projectes que havia impulsat el PP, especialment a Mallorca i a Eivissa.

proporcionat el cas Andratx han recordat als mallorquins que la devastació del territori no s'ha aturat, sinó que continua a tot ritme. A Eivissa, a part el conflicte de les autovies i l'impacte damunt el ter-

ritori, les urbanitzacions a la costa creixen sense parar i la urbanització difusa del camp amb habitatges unifamiliars amenaça de convertir l'illa en una gran urbanització.

El nou Consell d'Eivissa i el conseller de Política Territorial, Miquel Ramon (Esquerra Unida), recorden que durant la legislatura anterior es va arribar a l'extrem de canviar set lleis autonòmiques perquè a Eivissa es pogués edificar més que no a la resta de les Balears, amb què s'establí un urbanisme “de dues velocitats”: un de més alentit a Mallorca i Menorca, i un d'expres per a Eivissa i Formentera, on se suprimiren nombroses limitacions que es mantenen a la resta de l'arxipèlag. “Es una llei feta per a saltar-se la llei”, afirma Neus Prats, ecologista del GEN-GOB Eivissa. “És inacceptable; les normes territorials han de ser iguals per a tothom”, afirma Miquel Ramon, que assegura que això es va fer per “beneficiar interessos concrets”, que, altrament, mai no haurien pogut recibir.

Tal com estan les coses, el ciment continua amenaçant cales i muntanyes de les illes. Però ja s'anuncien canvis legals

La construcció desmesurada a Andratx és la mostra més clara i més coneguda del creixement urbanístic a les Illes Balears aquests darrers quatre anys.

per a aturar-ho. A Eivissa, aquesta llei que va crear dos urbanismes diferents serà derogada "tan aviat com es pugui, segurament a partir del setembre, durant el primer període de sessions", anuncia Miquel Ramon. A Mallorca, el nou conseller autonòmic del Territori, Biel Vicens (Bloc), ja ha anunciat que estudia la manera de ressuscitar el sistema de les *dosís* anuals de llicències, mitjançant el qual cada any només es podria atorgar un nombre màxim de permisos, per tal de no esgotar en poc temps tot el terreny urbanitzable on és possible de construir. "S'ha d'estudiar i s'ha de fer en el cas que els ajuntaments hi estiguin d'acord", ha dit Vicens, remarcant el caràcter voluntari de la mesura.

Aquesta és la segona vegada que l'esquerra intentarà aplicar el sistema de les *dosís* de llicències. Durant el mandat de 1999-2003 ja es va projectar, però aleshores Unió Mallorquina ho va impedir, en un dels episodis que enfrontaren l'esquerra amb el partit de Maria Antònia Munar. Ara, el conseller d'Eivissa, Miquel Ramon, afirma que d'aquesta iniciativa "ja se n'ha parlat amb UM". "És molt necessària, però serà difícil de portar-la a terme", admet.

El cas és que fins i tot els arquitectes i aparelladors, i més sectors professionals de la construcció, abonen la necessitat de dosificar la concessió de llicències anualment, per tal "de no menjar-nos tot el pastís en només cinc o set anys", afirmava ja fa temps el president dels constructors eivissencs.

Possible moratòria. De moment, el govern balear guarda silenci, perquè en qüestions urbanístiques la proliferació de notícies origina sempre una allau de peticions de permisos als ajuntaments per la por de restriccions i moratòries. Però fonts del govern han reconegut que ja treballen en una mena de norma cautelar que suspendrà de manera immediata nombrosos projectes urbanístics de les illes, especialment a Mallorca i a Eivissa. El document, encara en fase molt primitiva, és discutit entre els responsables de cada illa i es podria aprovar per via urgent tan aviat com s'hagi enllestit.

Però l'esquerra de les Illes sembla haver après de l'experiència anterior i ara ha adoptat un aire més prudent i progressiu en les decisions territorials. La primera declaració que va fer el nou president progressista d'Eivissa, Xico Tarrés, en prendre possessió del càrrec va ser: "No volem marejar la gent amb canvis de lleis continus", i va anunciar que no es derogaria el controvertit Pla Territorial Insular (PTI), que permet de fer desenes de noves urbanitzacions a la costa d'Eivissa. Fins i tot Miquel Ramon, considerat més radical que no Tarrés, ha confirmat aquesta línia d'actuació.

Igualment, Francesc Antich ha emprat ja en nombroses ocasions l'expressió "canvi tranquil" per a referir-se als propòsits en matèria urbanística i territorial. Però ha matisat: "Fer un canvi tranquil no vol dir no fer res."

A Eivissa és on més s'aplica aquesta nova filosofia de la *moderació aparent*. Les restriccions pures i dures, venudes i aplicades sense maquillatges entre 1999 i 2003 (com ara la total inedificabilitat d'un 35% de l'illa, en concret les àrees naturals d'especial interès) crearen el rebuig de molts votants potencials de l'esquerra moderada. Ara, en canvi, s'ha optat per fer petits retocs a la llei, tot i que, si s'examinen amb deteniment, aquests retocs resulten ser tan rotunds com les mesures de l'altra legislatura. "Són les formes, que hem de mirar", admetia un dirigent progressista eivissenc.

Aturada de macroprojectes. Es procura de totes passades no espantar l'elector mitjà, que pot tenir interès a construir un casa al camp, però que rebutja les macroprojectes, com ara autovies, camps de golf o ports esportius. I precisament aquests ports tenen els dies comptats. Les noves lleis que preparen el Consell Insular d'Eivissa i el govern balear anul·laran i avortaran els projectes que ja es tramiten, impulsats en molts de casos per les empreses del Grup Matutes, que ha vist frustrades moltes expectatives de projectes engegats.

Un camp de golf a la Platja d'en Bossa, un port esportiu a la platja de ses Figueretes i urbanitzacions a Sant Antoni i Sant Josep són només alguns dels projectes que restaran aturats, perquè "no és allò que ve a cercar-hi el turisme de qualitat", afirma Xico Tarrés. "Els primers turistes que descobriren Eivissa hi trobaren la bellesa del nostre paisatge i la nostra identitat pròpia, no pas els camps de golf, que n'hi ha a qualsevol lloc del món", reitera.

A Mallorca, l'aturada instantània del projecte del nou hospital de Son Espases ha estat la demostració que el govern no està disposat a tolerar "accions especulatives amb el terreny rústic". Aquests dies alguns altres macroprojectes semblants seran objecte d'accions igualment contundents.

Els primers moviments territorials de l'esquerra a les illes miren de combinar la prudència i l'eficàcia. No volen espantar un sector molt potent econòmicament i molt influent políticament, però tampoc no volen renunciar a un dels principals objectius del nou govern.

Joan Lluís Ferrer